Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (judecător Clima Speranța)
Dosarul nr.2rc-60/24
2-23187970-02-2rc-09022024

D E C I Z I E

23 aprilie 2024 ***mun. Chişinău***

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău

Având în componenţa sa:
Preşedintele completului, judecător ***Eugeniu Clim***
Judecătorii ***Olga Cojocaru și Steliana Iorgov***

examinând cererea de recurs declarată de avocatul Bargan Valeriu, în interesul S.R.L. „*****” împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 24.01.2024 prin care cererea de chemare în judecată înaintată de S.R.L. „*****” prin intermediul avocatului Bargan Valeriu împotriva S.R.L. „*****” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întîrziere și a cheltuielilor de judecată, a fost restituită, ***Colegiul civil***

C O N S T A T Ă:

Circumstanțele cauzei

La 22.12.2023 S.R.L. „*****”, prin intermediul avocatului Bargan Valeriu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva S.R.L. „*****” cu privire la încasarea datoriei în temeiul contractului de cesiune a creanței, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Poziția instanței de fond

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 24.01.2024 a fost restituită cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „*****”, prin intermediul avocatului Bargan Valeriu împotriva S.R.L. „*****”cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

S-a remis potențialului reclamant S.R.L. „*****”, prin intermediul avocatului Bargan Valeriu, încheierea în cauză şi cererea de chemare în judecată cu toate înscrisurile anexate.

S-a explicat potențialului reclamant S.R.L. „*****”, prin intermediul avocatului Bargan Valeriu, că restituirea cererii de chemare în judecată nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiaşi reclamant, cu aceeaşi acţiune, împotriva aceluiași pârât, cu același obiect şi aceleași temeiuri dacă reclamantul a lichidat încălcările.

Solicitarea recurentului

Invocând dezacordul cu încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 24.01.2024, la data de 31.01.2024, avocatul Bargan Valeriu, în interesele S.R.L. „*****” a depus cerere de recurs împotriva încheierii emise, solicitând admiterea recursului şi casarea integrală a încheierii, cu remiterea cauzei în instanța de fond la faza primirii pe rol a cauzei civile.

Argumentele părților

În motivarea recursului a indicat că, în fapt, la 22.12.2023 S.R.L. „*****” s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva S.R.L. „*****” cu privire la încasarea datoriei şi a dobânzii de întârziere.

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 24.01.2024 a fost restituită cererea de chemare în judecată înaintată de S.R.L. „*****” vs S.R.L. „*****” cu privire la încasarea datoriei.

Consideră încheierea instanţei de fond ca fiind neîntemeiată, nefondată şi pasibil de a fi casată de către instanţa de recurs, din următoarele circumstanţe şi motive.

După cum rezultă din conţinutul încheierii judecătoreşti contestate, drept temei pentru restituirea acţiunii formulate de S.R.L. „*****” a fost invocată nerespectarea procedurii prealabile de către reclamanta S.R.L. „*****”.

Conform art. 170 din Codul de procedură civilă, „(1) Judecătorul restituie cererea de chemare în judecată dacă:

a) reclamantul nu a respectat procedura de soluţionare prealabilă a cauzei pe calea extrajudiciară, inclusiv prin mediere, prevăzută de lege pentru categoria respectivă de cauze sau de contractul părţilor.

Susține recuentul că, între părţi (cesionat şi debitor) nu există un contract de vânzare-cumpărare a mărfurilor pentru a analiza existenţa unei clauze ce obligă părţile la respectarea procedurii prealabile, în cazul în care există litigii între părţi.

Or, datoria a apărut în baza facturilor fiscale de comercializare a mărfurilor, fără existenţa unui contract ce ar reglementa careva condiţii între părţi.

În continuare, instanţa de fond a invocat nerespectarea cărorva condiţii legale legate de notificarea debitorului despre cesiune. Consideră că instanţa de fond a confundat raporturile juridice de drept material dintre părţi născute din contractul de cesiune cu procedura de soluţionare amiabilă a litigiului.

La acest capitol precizează faptul că, Codul civil în materia reglementărilor contractului de cesiune prevede consecinţe specifice pentru creditor, în cazul în care nu respectă obligaţia de notificare a debitorului despre cesiune. Iar sancţiunea de bază a cesionarului (la caz, S.R.L. „*****”) pentru nerespectarea procedurii de notificare se rezumă la faptul că obligaţia debitorului ar putea fi executată către cedent (la caz, S.R.L. „Electrotehnocom”), precum şi alte consecinţe şi efecte prevăzute de lege.

Mai indică recurentul că procedura prealabilă a fost respectată, chiar dacă în opinia sa nu era necesară întrunirea unei asemenea condiţii pentru adresarea în instanţa de judecată.

La materialele cauzei a fost prezentată somaţia de plată formulată de creditorul cedent (S.R.L. „Electrotehnocom”), datată cu 27.10.2023 prin care i-a fost acordat un termen de executare a obligaţiei în mărime de 7 zile, care nu a fost executată de către debitorul S.R.L. „*****”. Asta deşi, de la data tranzacţiilor de vânzare-cumpărare expirase un termen de aproximativ 2,5 ani.

De asemenea, după semnarea contractului de cesiune, S.R.L. „*****” în calitate de nou creditor a formulat şi a expediat o notificare de cesionare a creanţei, fiind anexată copia certificată a contractului de cesiune şi a actului de predare primire a cesiunii.

Pe lângă notificarea cesiunii, noul creditor a indicat în notificare: „Tot pe această cale, vă informăm că susţinem acţiunile de recuperare a datoriei întreprinse de cedent (fostul creditor), iar în cazul în care debitorul S.R.L. „*****” va neglija în continuare achitarea datoriei, ne vom adresa cu o acţiune în instanţa de judecată cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere şi încasarea cheltuielilor de judecată, şi, în mod tradiţional vom solicita aplicarea măsurilor asigurătorii în instanţa de judecată.”

Iar în conţinutul notificării au fost indicate şi rechizitele de plată a noului creditor, pentru a da posibilitate debitorului de a executa obligaţiile în mod benevol.

În aceste circumstanţe, tentantiva instanţei de fond de a se eschiva de la judecarea cauzei civile deduse o consideră inacceptabilă şi arbitrară. Respectiv motivele care au stat la baza restituirii cererii de chemare în judecată le consideră pur formale şi se combat prin înscrisurile existente la materialele cauzei.

La data de 19 aprilie 2024 avocatul Roman Crivenco reprezentantul SRL ”Catol Lux” a depus referință la cererea de recurs, solicitînd respingerea cererii de recurs și menținerea încheierii instanței de fond.

Termenul declarării recursului

Conform art. 425 CPC termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei urmează că, încheierea recurată a fost pronunțată la 24.01.2024, iar cererea de recurs a fost depusă la data de 31.01.2024, în termenul prevăzut de art. 425 CPC

Aprecierea instanței de recurs

În conformitate cu art. 426 alin.(3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Conform art. 427 lit. (b) din Codul de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.

Conform art. 428 alin.(1) din Codul de procedură civilă, decizia instanţei de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămîne irevocabilă din momentul emiterii.

Convingerea instanţei de recurs privind admiterea recursului declarat de avocatul Bargan Valeriu, în interesele S.R.L. „*****”, se bazează pe argumentele ce urmează.

Conform art. 20 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova orice persoană are dreptul la satisfacţie efectivă din partea instanţelor judecătoreşti competente împotriva actelor care violează drepturile, libertăţile şi interesele sale legitime.

Conform art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale din 04.11.1950, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărîrea trebuie să fie pronunţată în mod public, dar accesul în sala de şedinţă poate fi interzis presei şi publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părţi a acestuia în interesul moralităţii, al ordinii publice

ori al securităţii naţionale într-o societate democratică, atunci cînd interesele minorilor sau protecţia vieţii private a părţilor la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanţă atunci cînd, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiţiei.

Conform art. 5 din Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime. Nici unei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistenţă a legislaţiei, de imperfecţiune, coliziune sau obscuritate a legislaţiei în vigoare. Renunţarea uneia dintre părţi la dreptul de a se adresa în judecată prin încheierea în prealabil a unei convenţii nu are efect juridic, cu excepţia cazurilor de încheiere, în condiţiile legii, a unei convenţii arbitrale.

După cum rezultă din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei, la 22.12.2023 S.R.L. „*****”, prin intermediul avocatului Bargan Valeriu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva S.R.L. „*****” cu privire la încasarea datoriei în temeiul contractului de cesiune a creanței, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 24.01.2024 a fost restituită cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „*****”, prin intermediul avocatului Bargan Valeriu, împotriva S.R.L. „*****”cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, în temeiul prevederilor art. 170 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Instanţa de recurs relevă că, potrivit prevederilor art.170 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, judecătorul restituie cererea de chemare în judecată dacă reclamantul nu a respectat procedura de soluţionare prealabilă a cauzei pe cale extrajudiciară, inclusiv prin mediere, prevăzută de lege pentru categoria respectivă de cauze sau de contractul părţilor.

La adoptarea soluției pronunțate, instanța de fond a reținut faptul că, „reieșind din rigorile instituite prin prisma art. 834 și art. 835 Cod civil modernizat, ce ține de notificarea în prealabil a debitorului despre cesiune, coroborat cu materialele anexate la cererea de chemare în judecată (or opozabilitatea cesiunii de creanţă se poate face numai prin notificarea debitorului sau prezentarea unui înscris cu privire la cesiune), judecătorul atestă faptul că o ”Notificare privind concesionarea creanței din data de 11.12.2023” creditorul cesionar la acțiune a anexat. Însă, din conținutul avizului de recepție contrasemnat de un reprezentant al S.R.L. „*****” la data de 13.12.2023, nu rezultă că anume această notificare a fost recepționată de către debitor, în cazul în care

din copia chitanței de plată din data de 12.12.2023 rezultă că în adresa S.R.L. „*****” au fost expediate 2 scrisori recomandate, fără a fi identificat conținutul acestora. Totodată, deoarece Notificarea privind cesionarea creanței din 11.12.2023 nu determină vreun termen de executare a creanței, precum și un astfel de termen nu rezultă din natura acestuia, obligația pecuniară urmează a fi executată în termen de 30 zile. S.R.L. „*****” însă, a înaintat acțiunea în instanța de judecată la data de 22.12.2023, deci într-un termen mai restrâns de 30 zile din data pretinsei recepționări a notificării de către debitor din 13.12.2023. Astfel, reieșind din specificul acțiunii formulate și a prevederilor specificate supra, se constată că procedura de soluționare prealabilă a litigiului apărut între părţi pe cale extrajudiciară este obligatorie, pe când la cererea de chemare în judecată potențialul reclamant nu a anexat dovada certă a respectării acestei proceduri”.

Colegiul judiciar constată că, prima instanță eronat a restituit cererea de chemare în judecată, invocând faptul că, reclamantul nu a respectat procedura de soluţionare prealabilă a litigiului, invocând prevederile art. 834 și art. 835 din Codul civil, în acest sens, or, în conformitate cu art. 384 din Codul civil, debitorul este liberat de obligație prin executare în folosul cedentului atît timp cît debitorul nu a primit nici o notificare privind cesiunea fie de la cedent, fie de la cesionar și nu cunoaște despre faptul că cedentul nu mai este îndreptățit să obțină executarea.

Așadar, norma invocată de către instanța de fond întru reținerea concluziei privind necesitatea respectării procedurii prealabile în cazul de față ține de însăși obligația contractuală, corespunzător ține de soluționarea în fond a cauzei, or, la etapa actuală, judecătorul era ținut să verifice prin prisma prevederilor art. 168 din Codul de procedură civilă, dacă cererea de chemare în judecată întruneşte exigenţele prevăzute de lege.

În contextul celor relatate supra, Colegiul civil atestă că, contrar concluziilor instanței de fond cu referire la necesitatea respectării procedurii prealabile, la caz, reclamantul S.R.L. „*****” a înaintat cerere de chemare în judecată către S.R.L. „*****”, solicitând încasarea datoriei formată în baza facturilor fiscale, considerent din care, reglementarea pusă la baza soluției de restituire de către instanța de fond nu este incidentă în cazul de față.

Astfel, Colegiul civil relevă că în speță, judecătorul instanței de fond nejustificat a restituit cererea în baza art. 170 alin.(1) lit. a) CPC, or, respectarea procedurii prealabile în cauza dată, nu este necesară.

Deci, Colegiul civil reține că, în speță, restituirea cererii de chemare în judecată înaintată de avocatul Bargan Valeriu, în interesul S.R.L. „*****” este lipsită de suport

juridic, îngrădește accesul liber la justiție garantat de art.20 din Constituție și este contrară art.6 CEDO, care asigură dreptul la un proces echitabil.

Așadar, instanța de recurs reiterează convingerea privind admiterea recursului și casarea încheierii, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată fiind unicul remediu legal pentru astfel de omisiuni de procedură civilă.

În astfel de circumstanțe, Colegiul civil va admite cererea de recurs, cu casarea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 24.01.2024, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată în aceiași instanță și complet de judecată la etapa de primire a cererii de chemare în judecată.

Din aceste raționamente, în conform art. 423, art. 426 lin. (3), art. 427 lit. b), art. 428 alin. (1) CPC, ***Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău***

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de avocatul Bargan Valeriu, în interesul S.R.L. „*****”.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 24.01.2024 prin care cererea de chemare în judecată înaintată de S.R.L. „*****” prin intermediul avocatului Bargan Valeriu împotriva S.R.L. „*****” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întîrziere și a cheltuielilor de judecată, a fost restituită, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată la Judecătoria Chișinău, sediul Centru în același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă de la emitere.

Preşedintele completului, judecătorul Eugeniu Clim

Judecătorii Olga Cojocaru

Steliana Iorgov